

POSTĘPOWANIE NAKAZOWE I UPOMINAWCZE

INFORMACJE WSPÓLNE DLA POSTĘPOWANIA NAKAZOWEGO I UPOMINAWCZEGO

Art. 480¹ [Nakaz zapłaty]

§ 1. Sąd wydaje nakaz zapłaty, **jeżeli powód dochodzi roszczenia pieniężnego albo świadczenia innych rzeczy zamiennych**, a w innych przypadkach - jeżeli przepis szczególny tak stanowi.

§ 2. Po **utracie mocy** lub **uchyleniu nakazu zapłaty** albo w przypadku **braku podstaw do jego wydania** sąd rozpoznaje sprawę według przepisów ogólnych lub w postępowaniu odrębnym właściwym dla danej sprawy, chyba że przepis szczególny przewiduje inny skutek, w szczególności umorzenie postępowania.

Katalog spraw:

- o roszczenie pieniężne,
- o świadczenie innych rzeczy zamiennych (czyli oznaczonych co do gatunku),
- jeżeli przepis szczególny tak stanowi (brak)

Na tej podstawie możemy przesądzić, że w ramach tych postępowań przyspieszonych można rozpoznawać **jedynie powództwa o świadczenie**. Praktyka wskazuje, że podstawą formułowanych roszczeń będą przede wszystkim świadczenia wynikające z umów. Nic jednak nie stoi na przeszkodzie, aby dochodzić roszczenia, którego źródłem jest delikt lub bezpodstawne wzbogacenie.

Utrata mocy- 505§2 KPC TYLKO DLA PU

Uchylenie NZ (wspólne dla PN i PU: 480²§ 5 KPC: Jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że **pozwany w chwili wniesienia pozwu nie miał zdolności sądowej, zdolności procesowej albo organu powołanego do jego reprezentowania, a braki te nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie** zgodnie z przepisami kodeksu, sąd z urzędu uchyła nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie postanowienie; 493 § 4 KPC: po wniesieniu zarzutów [PN]: Jeżeli zachodzą podstawy do **odrzućcia pozwu lub umorzenia postępowania**, sąd z urzędu postanowieniem uchyła nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie rozstrzygnięcie. W innym przypadku sąd wydaje wyrok, którym w całości lub części utrzymuje nakaz zapłaty w mocy albo go **uchyla i orzeka o żądaniu pozwu**)

Brak podstaw do wydania NZ (np. brak wniosku przy PN, brak legitymacji, sprawy o inne roszczenie niż pieniężne itd.)

Art. 480⁴ [Posiedzenie niejawne]

§ 1. Nakaz zapłaty sąd wydaje **na posiedzeniu niejawnym**.

§ 2. Czynności w sprawie, z wyłączeniem prowadzenia rozprawy i wydania wyroku, może wykonywać referendarz sądowy.

Referendarz sądowy może brać udział w czynnościach w ramach pierwszych etapów omawianych postępowań przyspieszonych.

INFORMACJE WSPÓLNE DLA POSTĘPOWANIA NAKAZOWEGO I UPOMINAWCZEGO

Art. 480². [Treść nakazu zapłaty; termin zaspokojenia roszczenia; doręczenie nakazu zapłaty; uchylenie nakazu zapłaty]

§ 1. W nakazie zapłaty sąd nakazuje pozwanemu, aby w terminie oznaczonym w nakazie zaspokoił roszczenie w całości wraz z kosztami albo wniósł środek zaskarżenia.

§ 2. Termin, o którym mowa w § 1, wynosi:

1) dwa tygodnie od dnia doręczenia nakazu w przypadku nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym, gdy doręczenie nakazu pozwanemu ma mieć miejsce w kraju;

2) miesiąc od dnia doręczenia nakazu w przypadku nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym, gdy doręczenie nakazu pozwanemu ma mieć miejsce poza granicami kraju na terytorium Unii Europejskiej;

3) miesiąc od dnia doręczenia nakazu w przypadku nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym, gdy doręczenie nakazu pozwanemu ma mieć miejsce na terytorium Unii Europejskiej;

4) trzy miesiące od dnia doręczenia nakazu, w przypadku gdy doręczenie nakazu ma mieć miejsce poza terytorium Unii Europejskiej.

§ 2¹. Jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że doręczenie nakazu zapłaty ma nastąpić w miejscu, które zgodnie z § 2 uzasadnia oznaczenie innego terminu, niż termin oznaczony w wydanym nakazie, sąd z urzędu wydaje postanowienie, którym zmienia nakaz w stosownym zakresie.

§ 2¹. O zmianie nakazu zapłaty na podstawie § 2¹ umieszcza się wzmiankę na oryginale nakazu, a na żądanie stron także na wydanych im wypisach. Dalsze odpisy i wypisy powinny być zrehabilitowane w brzmieniu uwzględniającym postanowienie o zmianie nakazu.

§ 3. Nakaz zapłaty doręcza się stronom. Pozwanemu nakaz zapłaty doręcza się z odpisem pozwu, z odpisami załączników do pozwu oraz pouczeniem o terminie i sposobie zaskarżenia nakazu oraz skutkach jego niezaskarżenia.

§ 4. Nakaz zapłaty, od którego nie wniesiono środka zaskarżenia, ma skutki prawomocnego wyroku.

§ 5. Jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że pozwany w chwili wniesienia pozwu nie miał zdolności sądowej, zdolności procesowej albo organu powołanego do jego reprezentowania, a braki te nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie zgodnie z przepisami kodeksu, sąd z urzędu uchyła nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie postanowienie.

Wniesienie środka zaskarżenia, gdy doręczono NZ na terenie kraju:

PU- 2 tygodnie

PN- miesiąc

Miejsce pobytu pozwanego nie jest znane- regulacja ogólna art. 143 i nast. KPC

Art. 480³ [Środek zaskarżenia od nakazu zapłaty]

- § 1. Środek zaskarżenia od nakazu zapłaty **wnosi się do sądu, który wydał nakaz zapłaty.**
- § 2. W piśmie zawierającym środek zaskarżenia od nakazu zapłaty pozwany powinien wskazać, czy zaskarża nakaz **w całości czy w części oraz przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy.**
- § 3. Sąd odrzuca środek zaskarżenia **niedopuszczalny, spóźniony, nieopłacony lub dotknięty brakami, których nie usunięto pomimo wezwania.**

Środek zaskarżenia

Zakres zaskarżenia (w całości/w części)

Forma pisemna

Zarzuty, które należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy

Wymagania z art. 126 KPC

PN- dodatkowe wymogi dla zarzutów- art. 493KPC

Art. 484¹. [Postępowanie nakazowe w postępowaniu cywilnym]

Nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydaje się **na wniosek powoda zgłoszony w pozwie**.

Art. 485 [Podstawa]

§ 1. Sąd **wydaje** nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, jeżeli **fakty uzasadniające dochodzone roszczenie są udowodnione dołączonym do pozwu**:

- 1) dokumentem urzędowym;
- 2) zaakceptowanym przez dłużnika rachunkiem;
- 3) wezwaniem dłużnika do zapłaty i pisemnym oświadczeniem dłużnika o uznaniu długu;
- 4) (uchylony)

§ 2. Sąd **wydaje** również nakaz zapłaty przeciwko zobowiązanemu z weksla lub czeku należycie wypełnionego, których prawdziwość i treść nie nasuwają wątpliwości. W przypadku przejścia na powoda praw z weksla lub czeku, do wydania nakazu niezbędne jest również przedstawienie dokumentów uzasadniających roszczenie, o ile przejście tych praw na powoda nie wynika bezpośrednio z weksla lub czeku. **Jeżeli dłużnikiem jest konsument, niezbędne jest przedstawienie wraz z pozwem umowy, z której wynika roszczenie zabezpieczone wekslem, wraz z deklaracją wekslową i załącznikami. W treści pozwu skierowanego przeciwko osobie fizycznej zamieszcza się oświadczenie o tym, czy roszczenie dochodzone pozwem powstało w związku z umową zawartą z konsumentem.**

§ 2¹. Sąd **wydaje** nakaz zapłaty na podstawie dołączonej do pozwu **umowy, dowodu spełnienia wzajemnego świadczenia niepieniężnego, dowodu doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku**, jeżeli powód dochodzi należności zapłaty świadczenia pieniężnego w rozumieniu art. 4 pkt 1a ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 118 i 1649), odsetek w transakcjach handlowych określonych w tej ustawie lub rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy, oraz na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów odzyskiwania należności, jeżeli powód dochodzi również zwrotu kosztów, o których mowa w art. 10 ust. 2 tej ustawy.

§ 3. (uchylony)

§ 4. Jeżeli nie dołączono oryginału weksla lub czeku lub w treści

pozwu nie zamieszczono oświadczenia, o którym mowa w § 2 zdanie czwarte, przewodniczący wzywa powoda do ich złożenia pod rygorem zwrotu pozwu na podstawie art. 130.

§ 5. Sąd może skazać na grzywnę powoda, jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika, który w złej wierze lub wskutek niezachowania należytej staranności złożył niezgodne z prawdą oświadczenie, o którym mowa w § 2 zdanie czwarte, że roszczenie dochodzone pozwem nie powstało w związku z umową zawartą z konsumentem.

- Postępowanie odrębne fakultatywne- na wniosek (*art. 484¹ KPC Nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydaje się na wniosek powoda zgłoszony w pozwie*)
- Właściwy rzeczowo- SR, SO
- Fakty uzasadniające dochodzone roszczenie- fakty dot. **istnienia** roszczenia, jak i jego **wysokości**
- Enumeratywny katalog dowodów- tzw. szczególne podstawy dowodowe do wydania nakazu zapłaty
- Katalog dotyczy roszczenia głównego!
- ??? Czy należy udowadniać odsetki? Każde czy tylko te za opóźnienie według wyższej stopy niż odsetki ustawowe?
- Brak konieczności wykazania osobnym dokumentem żądania ustawowych odsetek za opóźnienie z art. 481 § 1 KC. Jednakże przy wyższej stopie niż odsetki ustawowe, wierzyciel powinien wykazać odpowiedni dokument na tę okoliczność.
- W pozwie wykazujemy tylko okoliczności uzasadniające wydanie nakazu zapłaty, a więc wystarczy złożenie dokumentów zgodnych ze specyfiką z art. 485 KPC.
- Zasady postępowania nakazowego nie pozwalają sądowi na zasądzenie należności dochodzonej w tym postępowaniu, na innej podstawie faktycznej niż określona przez powoda („... fakty uzasadniające dochodzone roszczenie są udowodnione dołączonym do pozwu”)
- sąd nie bada materialnoprawnej podstawy żądania pozwu tak jak w zwykłym postępowaniu- tu wyłączona jest kontrydiktoryjność, sąd wydaje orzeczenie na podstawie materiału procesowego dostarczonego przez powoda
- ¼ opłaty

Dokument urzędowy

Art. 244 KPC

§ 1. Dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów urzędowych sporządzonych przez podmioty, inne niż wymienione w § 1, w zakresie zleconych im przez ustawę zadań z dziedziny administracji publicznej.

Orzeczenia sądowe, decyzje administracyjne, zaświadczenia, protokoły sądowe itd.

Art. 2 ustawy- Prawo o notariacie

§ 2. Czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie z prawem, **mają charakter dokumentu urzędowego.**

Na podstawie aktu notarialnego nie powinno wydawać się nakazu zapłaty, gdyż akt notarialny nie jest dokumentem urzędowym, a jedynie uznawany jest jako zrównany w skutkach z dokumentem urzędowym. **UWAGA! Brak zgodności co do powyższego w doktrynie przedmiotu**

Zaakceptowany przez dłużnika rachunek

- Rachunek- każdy dokument rozliczeniowy
- Nie każda faktura stanowi przejaw zaakceptowanego przez dłużnika rachunku, a tylko taka, która została przez niego podpisana lub akceptacja wynika z innego odrębnego dokumentu. Zaakceptowaniem faktury nie jest pokwitowanie odbioru przesyłki.
- Przez akceptację rachunku powinno się rozumieć potwierdzenie przez dłużnika stwierdzonego w ramach tego rachunku zobowiązania, co następuje przez złożenie podpisu dłużnika na rachunku lub na innym dokumencie

Wezwanie dłużnika do zapłaty i pisemne oświadczenie dłużnika o uznaniu długu

- Wezwanie do zapłaty (podpisane przez Wierzyciela) plus pisemne właściwe i niewłaściwe uznanie długu.
- doręczenie dłużnikowi dokumentu rozliczeniowego (faktury) jest wezwaniem go do spełnienia świadczenia pieniężnego, jeżeli zawarto w nim stosowną wzmiankę co do sposobu i czasu zapłaty (uchw. SN z 19.5.1992 r., III CZP 56/92),
- Wezwanie do zapłaty może mieć dowolną treść
- **uznanie właściwe** to szczególnego rodzaju umowa nienazwana, w której strony zgodnie ustalają treść łączącego je stosunku prawnego (np. co do wysokości świadczenia czy terminu płatności)
- **uznanie niewłaściwe** jest oświadczeniem wiedzy, jednostronnym przyznaniem faktów przez dłużnika np. wiem, że jestem winny tyle i tyle... Może ono wprawdzie zawierać również element oświadczenia woli, ale z punktu widzenia przerwania biegu przedawnienia dłużnik nie musi wyrazić woli spełnienia świadczenia (rozłożenie na raty, przedłużenie terminu, umorzenie odsetek)

Weksle, czeki

- zarówno w chwili wydawania wekslowego nakazu zapłaty, jak i w późniejszej fazie postępowania, sąd powinien z urzędu zbadać formalne wymagania ważności weksla, tj. ocenić, czy zostały spełnione wymagania przewidziane w art. 1 i 101 PrWeksl (post. SN z 14.2.2014 r., II CSK 291/13, Legalis).
- Legitymacja do żądania wydania nakazu zapłaty na podstawie weksla powinna wynikać bezpośrednio z dołączonego do pozwu weksla lub z dokumentów wymienionych w art. 485 § 2 zd. 2 KPC
- Weksle lub czeki muszą zostać dołączone do pozwu w oryginale! Jeżeli powód nie dołączy oryginału weksla lub czeku, przewodniczący wezwie do ich złożenia do akt pod rygorem zwrotu pozwu na podstawie art. 130 KPC.
- Szczególna ochrona konsumenta: Jeżeli dłużnikiem jest konsument, niezbędne jest przedstawienie wraz z pozwem umowy, z której wynika roszczenie zabezpieczone wekslem, wraz z deklaracją wekslową i załącznikami. W treści pozwu skierowanego przeciwko osobie fizycznej zamieszcza się oświadczenie o tym, czy roszczenie dochodzone pozwem powstało w związku z umową zawartą z konsumentem.
- W przypadku braku oświadczenia w treści pozwu- postępowanie naprawcze

ustawa z
dnia 8 marca
2013 r. o
przeciwdział
aniu
nadmiernym
opóźnieniom
w
transakcjach
handlowych

- Dołączone do pozwu łącznie: umowa, dowód spełnienia wzajemnego, odsetek w transakcjach handlowych określonych w tej ustawie lub rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy, oraz na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów odzyskiwania należności, jeżeli powód dochodzi również zwrotu kosztów, o których mowa w art. 10 ust. 2 tej ustawy
- świadczenie pieniężne - wynagrodzenie za dostawę towaru lub wykonanie usługi w transakcji handlowej;
- transakcja handlowa - umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2 (przedsiębiorcy, osoby wykonujące wolny zawód), zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością;
- Rekompensata za koszty odzyskiwania należności w wysokości 40/70/100 euro (w zależności od kwoty świadczenia)
- Poniesienie innych kosztów odzyskiwania należności-udokumentowane koszty przewyższające kwotę ww. rekompensaty

Zabezpieczenie, szczególny przypadek natychmiastowej wykonalności

- § 1. **Nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania mu klauzuli wykonalności.** Kwota zasądzona nakazem wraz z wymagalnymi odsetkami stanowi sumę, której złożenie przez dłużnika na rachunek depozytowy Ministra Finansów w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, zwany dalej „rachunkiem depozytowym Ministra Finansów”, wystarczy do zabezpieczenia. Jeżeli nakaz zobowiązuje do wydania rzeczy zamiennych, do zabezpieczenia wystarczy złożenie sumy równej wartości przedmiotu sporu.
- § 2. Powód wnosząc o dokonanie zabezpieczenia jest obowiązany wskazać **sposób zabezpieczenia**. Sąd na wniosek pozwanego może **ograniczyć zabezpieczenie według swego uznania**. Przepis art. 742 oraz przepisy o ograniczeniu zabezpieczenia przeciwko Skarbowi Państwa stosuje się odpowiednio.
- § 3. Nakaz zapłaty wydany na podstawie **weksla lub czeku** staje się **natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia**. W razie wniesienia zarzutów sąd może na wniosek pozwanego **wstrzymać wykonanie nakazu**. Przepisy o ograniczeniu wykonalności w sprawach przeciwko Skarbowi Państwa stosuje się odpowiednio.

- **Bez konieczności wydawania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia; atrakcyjne, bo nie trzeba spełniać przesłanek ogólnych do udzielenia zabezpieczenia** (czyli np. nie trzeba wykazywać interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia)
- Brak wskazania sposobu zabezpieczenia w orzeczeniu; powód musi wskazać sposób zgodnie z art. 747, 755 KPC
- Upadek zabezpieczenia w momencie uprawomocnienia się rozstrzygnięcia sądu
- Czy regulacja postępowania nakazowego (mając na uwadze, że nakaz zapłaty, spełniający rolę postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, doręcza się stronom) jest w kolizji z art. 740 KPC, zgodnie z którym postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia, które podlega wykonaniu przez organ egzekucyjny, oraz dalsze postanowienia dotyczące tego zabezpieczenia sąd doręcza **tylko uprawnionemu**, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Doręczenia obowiązanemu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, które podlega wykonaniu przez organ egzekucyjny dokonuje ten organ **równocześnie z przystąpieniem do wykonania tego postanowienia?**
- **Za R. Flejszarem:** „sąd powinien w pierwszej kolejności dokonać doręczenia, o którym mowa w art. 740 § 1 KPC, umożliwiając powodowi (uprawnionemu) zrealizowanie zabezpieczenia na podstawie nakazu zapłaty, a dopiero po otrzymaniu dowodu tego doręczenia powinien on dokonać doręczenia przewidzianego w art. 491 § 3 KPC. Równoczesne stosowanie obu przepisów jest błędne, gdyż w praktyce prowadzi ono niejednokrotnie do sytuacji, w których obowiązany wcześniej niż uprawniony dowiadyuje się o wydanym nakazie zapłaty” <sporne>
- NZ na podstawie weksla: **natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia (UWAGA! Potrzebna klauzula wykonalności)**

Rozwiązanie nieatrakcyjne dla pozwanego: po upływie terminu na zaspokojenie roszczenia niezależnie od wniesienia środka zaskarżenia nakaz zapłaty wydany na podstawie weksla/czeku staje się tytułem egzekucyjnym, który po zaopatrzeniu go w klauzulę wykonalności może stanowić podstawę do prowadzenia egzekucji sądowej.

- Środek zaskarżenia niedewolutywny i suspensywny,
- pozwany powinien wskazać, czy zaskarża nakaz w całości czy w części oraz przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy (zarzuty formalne).
- Pozwany powinien wymienić fakty, z których wywodzi żądania i dowody na wykazanie każdego z nich
- Brak wprost wyartykułowanej prekluzji na zarzuty, twierdzenia i dowody (obowiązują reguły ogólne, w tym zasada z art. 6 KPC)
- Prawidłowe wniesienie zarzutów powoduje, że **rozpoczyna się drugi etap postępowania nakazowego.**
- Ograniczenia drugiego etapu:
 - Powództwo wzajemne jest niedopuszczalne,
 - Ograniczenie przekształceń podmiotowych (art. 493 § 3 pkt 1),
 - Ograniczenie przekształceń przedmiotowych (art. 493 § 3 pkt 3)
 - do zarzutu potrącenia zgłoszonego przez pozwanego znajduje zastosowanie art. 2031 KPC

Art. 497 [Cofnięcie zarzutów]

- § 1. W przypadku cofnięcia zarzutów sąd stwierdza postanowieniem, że nakaz zapłaty **pozostaje w mocy i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu**. Przepis art. 203 § 3 stosuje się odpowiednio.
- § 2. W przypadku, o którym mowa w art. 203 § 4, sąd może uznać cofnięcie zarzutów za niedopuszczalne.

KAZUS

Firma BUDEX sp. z o.o. wykonała usługę polegającą na produkcji i montażu okien Janowi Kowalskiemu. Po wykonanej usłudze księgowa spółki, na życzenie klienta, wysłała f-rę X, która wskazywała, że P. Jan musi uiścić należność w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego rachunku. Drugi egzemplarz zostawiła a/a. Po upływie 2 m-cy Pan Kowalski przysłał pismo z prośbą o rozłożenie należności z f-ry X na 6 rat.

- Czy spółka może dochodzić swojej należności w ramach postępowania nakazowego?

Zakończenie drugiego etapu PN

- zachodzą podstawy do odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania, sąd z urzędu postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie rozstrzygnięcie
- sąd wydaje wyrok, którym w całości/części utrzymuje nakaz zapłaty w mocy
- sąd wydaje wyrok, którym uchyla nakaz zapłaty i orzeka o żądaniu pozwu,
- Przy cofnięciu zarzutów: sąd stwierdza w drodze postanowienia, że nakaz zapłaty pozostaje w mocy i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu

Postępowanie upominawcze

- Postępowanie **jednoetapowe obligatoryjne** w przeciwieństwie do postępowania nakazowego. Po skutecznym wniesieniu sprzeciwu nakaz zapłaty **traci moc i przechodzimy do punktu wyjścia**.
- Właściwy rzeczowo: SO, SR

Sąd wyda nakaz zapłaty, jeżeli powód dochodzi roszczenia pieniężnego albo świadczenia innych rzeczy zamiennych, chyba że:

- 1) roszczenie jest oczywiście bezzasadne;
- 2) twierdzenia co do faktów budzą wątpliwość;
- 3) zaspokojenie roszczenia zależy od świadczenia wzajemnego;

Powyższy katalog to katalog tzw. negatywnych przesłanek do wydania nakazu zapłaty. Co do zasady, jest on katalogiem zamkniętym. Trzeba mieć jednak na uwadze, że nakaz zapłaty nie zostanie wydany w tych wszystkich przypadkach, gdy zgodnie z art. 480¹ § 2 KPC nie ma podstaw do jego wydania, tj. gdy zachodzą przeszkody procesowe, które torpedują możliwość merytorycznego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy – np. art. 199 i 1099 KPC.

Oczywista bezzasadność roszczenia

- Ocena oczywistej bezzasadności pozostawiona referendarzowi lub uznaniu sądu
- „chodzi o stan rzeczy "oczywisty", stwierdzalny *prima facie*, od razu, widoczny, niewątpliwy, niewymagający dowodu lub badania, a według dyrektyw filozoficznych (gnozeologicznych) – stan o właściwościach "jawnie prawdziwych" - uchwała Sądu Najwyższego z 17.1.2001 r., III CZP 49/00
- z treści pozwu wynika wyraźnie, że powodowi nie przysługuje prawo żądania od pozwanego określonego świadczenia na podstawie okoliczności faktycznych
- Przykład: powód występuje z żądaniem zapłaty kwoty wygranej w karty

Twierdzenia co do faktów budzą wątpliwość

- Najczęściej przy wzajemnej niezgodności lub sprzeczności twierdzeń co do faktów,
- niezgodność przytoczonych okoliczności ze zgromadzonym materiałem dowodowym
- Dalekie nieprawdopodobieństwo

Zaspokojenie roszczenia zależy od świadczenia wzajemnego

- Chodzi tu o sytuację, gdy powód, mimo ciążącego na nim obowiązku wcześniejszego świadczenia wzajemnego, tego świadczenia nie wypełnił
- Jeżeli sąd dysponuje dowodem, że świadczenie wzajemne powoda na rzecz pozwanego zostało spełnione, wydanie nakazu jest możliwe.

Sprzeciw

- Prawidłowe wniesienie sprzeciwu powoduje, że nakaz zapłaty TRACI MOC.
- sąd rozpoznaje sprawę w granicach wniesionego sprzeciwu, wyznaczonego zakresem zaskarżenia nakazu zapłaty.

Art. 505 [Postępowanie ze sprzeciwu]

§ 1. Od nakazu zapłaty pozwany może wnieść **sprzeciw**.

2. **Nakaz zapłaty traci moc w części zaskarżonej sprzeciwem.** Sprzeciw jednego tylko ze współpozwanym o to samo roszczenie oraz co do jednego lub niektórych uwzględnionych roszczeń powoduje utratę mocy nakazu jedynie co do nich.

§ 3. Na wniosek strony sąd wydaje postanowienie stwierdzające **utratę mocy nakazu zapłaty w całości lub części**.

Rozstrzygnięcia
po
prawidłowym
wniesieniu
sprzeciwu co do
całości nakazu

- Wyrok uwzględniający powództwo w całości
- Wyrok uwzględniający powództwo w części
- Wyrok oddalający powództwo
- Postanowienie, w którym pozew odrzuci
- Postanowienie o umorzeniu postępowania

Elektroniczne postępowanie upominawcze

- Odmiana postępowania upominawczego,
- EPU jest postępowaniem fakultatywnym,
- Sprawy w ramach EPU rozpatruje tylko i wyłącznie Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie
- W ramach EPU stosuje się tylko i wyłącznie przepisy jednego postępowania odrębnego innego niż EPU- tj. postępowania upominawczego.
- Orzeczeniem merytorycznym wydawanym w ramach EPU jest nakaz zapłaty.
- Nakaz zapłaty nie może być wydany wtedy, gdy:
 - powód dochodzi roszczenia innego niż pieniężne (odrębność od katalogu przedmiotowego postępowania upominawczego; w postępowaniu upominawczym bowiem do katalogu spraw wchodziło jeszcze świadczenie innych rzeczy zamiennych)
 - doręczenie pozwanemu nakazu miałoby nastąpić poza granicami kraju (w ramach postępowania upominawczego istniała możliwość doręczenia nakazu zarówno w granicach UE, jak i poza nią).
 - Plus katalog z art. 499 KPC

- Katalog przedmiotowy ograniczony: tylko i wyłącznie roszczenia pieniężne, które stały się wymagalne w okresie **trzech lat przed dniem wniesienia pozwu**.
- Obowiązek powoda wnoszenia wszystkich pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego,
- W przypadku pozwanego istnieje wybór! Pozwany może, nie musi, dokonać wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Jeżeli jednak pozwany zdecyduje się na formę teleinformatyczną, nie będzie mógł wnosić pism procesowych w formie tradycyjnej.'
- **UWAGA: Pisma niewniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie wywołują skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu.**
- Pisma wnoszone za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie wymagają opatrzenia ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
- Powód nie dołącza dowodów do pozwu- jedynie wskazuje te dowody na poparcie swoich twierdzeń,
- W ramach EPU nie uiszcza się opłaty skarbowej od pełnomocnictwa- konsekwencja nie dołączania dowodów do pozwu. Niemniej, na dane pełnomocnictwo należy się powołać.
- Powód zobowiązany jest do wskazania numeru PESEL lub NIP **pozanego** (lub KRS)- w postępowaniu innym niż EPU tylko PESEL, NIP powoda
- W przypadku braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, postępowanie **umarza się!**
- W przypadku doręczenia nakazu zapłaty, po podwójnym awizowaniu uznaje się za doręczony nakaz zapłaty wydany w ramach EPU, o ile nakaz został wysłany na adres pozwanego widniejący w bazie PESEL,
- Art. 505 ³⁴§ 2. Jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że nie można go doręczyć pozwanemu w kraju, **sąd z urzędu uchyła nakaz zapłaty i umarza postępowanie**, chyba że **powód w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż miesiąc, usunie przeszkodę w doręczeniu nakazu zapłaty**. Wezwanie do usunięcia przeszkody **nie podlega powtórzeniu**.
- Postanowienia, które podlegają zaskarżeniu, uzasadniane są tutaj z urzędu
- Pamiętaj: NZ wydanemu w EPU nadaje się klauzulę wykonalności z urzędu niezwłocznie po jego uprawomocnieniu się (art. 782 § 2 KPC)

Odrębności
EPU

Sprzeciw

- Od nakazu zapłaty wydanemu w ramach EPU można wnieść środek zaskarżenia- sprzeciw.
- Podobnie jak do pozwu, do sprzeciwu nie dołącza się dowodów.
- w przypadku wniesienia sprzeciwu sąd **umarza postępowanie w zakresie, w którym nakaz zapłaty utracił moc.**
- w terminie **trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia** o umorzeniu elektronicznego postępowania upominawczego, gdy powód wnieś pozew przeciwko pozwanemu **o to samo roszczenie w postępowaniu innym niż elektroniczne postępowanie upominawcze,** skutki prawne, które ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa, następują z dniem wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym.